Spendrups Bryggeri AB
org.nr 556079-6871

får härmed avge

ÅRSREDOVISNING OCH KONCERNREDOVISNING

för räkenskapsåret 1 januari – 31 december 2016

Innehåll:

	sida
Förvaltningsberättelse	2
Koncernens resultaträkning	6
Koncernens rapport över totalresultat	6
Koncernens balansräkning	7
Koncernens förändringar i eget kapital	8
Koncernens kassaflödesanalys	9
Moderbolagets resultaträkning	10
Moderbolagets rapport över totalresultat	10
Moderbolagets balansräkning	11
Moderbolagets ställda säkerheter och eventualförbindelser	12
Moderbolagets kassaflödesanalys	13
Noter	14
Underskrifter	46

Spendrups Bryggeri AB
556079-6871

Förvaltningsberättelse

Ägandeförhållanden

Spendrups Bryggeri AB är sedan den 30 september 2016 ett dotterbolag till Loka Holding AB (556789-7094) med säte i Vårby. Loka Holding AB upprättar koncernredovisning i vilken Spendrups Bryggeri AB ingår. Loka Holding AB ägs i sin tur av Jens och Ulf Spendrup.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Den 30 september 2016 sålde Spendrups Bryggeri AB de helägda dotterbolagen Spendrup Brands AB (varumärkesägare, fd Spendrup International AB) och Kettinki AB (uthyrning och förvaltning av fastigheter) till dåvarande moderbolaget Spendrup Invest AB. Samtidigt tecknades ett varumärkeslicensavtal mellan Spendrup Brands AB och Spendrups Bryggeri AB som ger Spendrups Bryggeri AB exklusiv rätt att producera, marknadsföra och sälja produkter vars varumärken ägs av Spendrup Brands AB. Efter omstruktureringen förvärvades Spendrups Bryggeri AB av Loka Holding AB den 30 september 2016.

Koncernens verksamhetsområden

Spendrups verksamhet är i huvudsak tillverkning och försäljning av öl, vatten, läsk, cider och vin.
De viktigaste varumärkena är Spendrups, Mariestads, Norrlands Guld samt Loka. Spendrups licenstillverkar även Heineken och Schweppes för den svenska marknaden. Dotterbolaget Hellefors Bryggeri AB inriktar sin verksamhet på dagligvaruhandelns egna märkesvaror EMV, medan dotterbolaget Gotlands Bryggeri AB främst utvecklar hantverksbrygder av olika slag. I dotterbolaget Spring Wine & Spirits AB bedrivs en omfattande importverksamhet av vin och sprit. Bolaget representerar vinproducenter som exempelvis McPherson och Peter Lehmann i Australien, Ernst & Julio Gallo i Kalifornien, Cono Sur i Chile samt El Coto i Spanien.
Spendrups har också en betydande import av öl från andra länder.
Genom fastighetsbolaget Loka Medical Spa AB äger Spendrups fastigheterna i Loka Brunn och kontrollerar därigenom källorna till Lokavattnet.

Bryggerimarknaden (Källa: Delfi)

Den svenska bryggerimarknaden ökade med 2,6 procent under året. Mineralvattenmarknaden ökade med 0,4 procent och läskmarknaden ökade med 4,0 procent. Öl marknaden ökade med 1,5 procent. Marknadsuppgången var främst drivet av den varma sommaren samt ett bra sportår med både Fotbolls EM och Olympiska sommarspelen.

Spendrups försäljning och marknadsandelar

Spendrups vattenvolymer minskade med 2,8 procent under året vilket innebar 38,3 procentandelar (39,5) av vattenmarknaden. Loka tappar 1,6 andelar. Andelstappet hänförs till affärsområdena Restauranggrossister där vi förlorat avtal jämfört mot föregående år samt Dagligvaruhandeln där vi ser vikande kundefterfrågan på 33 cl returglas.

Läskförsäljningen minskade med 3,2 procent då vi, av kapacitetsskäl för PET flaskor, avslutat vissa produktionsavtal för handelns egna märkesvaror. Försäljningen för Loka Crush ökade dock med 7,0 procent jämfört med föregående år och har nu 2,4 andelar av marknaden. Försäljningstillväxten för Loka Crush förklaras av fortsatt framgångsrik smakutveckling där vi under året lanserat en ny smak (apelsin) samt förpackningsutveckling med lanseringen av Loka Crush 33 cl burk.

Spendrups ölförsäljning i Sverige ökade under året med 2,5 procent vilket gav 31,6 procentandelar (31,3) av öl marknaden. Framgångar för varumärkena Mariestads, Norrlands Guld, Melleruds, Brutal Brewing och Pistonhead på främst Systembolaget men även Horeca förklarar ökningen. Mariestads blev för andra året i rad största varumärke på systembolaget.

Koncernens resultat

Årets resultat före skatt uppgick till 121 MSEK (252 MSEK). Det försämrade resultatet beror främst på den realisationsförlust, -121 MSEK, som uppkom i samband med omstruktureringen inför försäljningen av koncernen från Spendrup Invest AB till Loka Holding AB den 30 september 2016. I koncernens resultaträkning redovisas realförlusten med -118 MSEK under Övriga rörelsekostnader samt -3 mkr under Finansiella kostnader. Vidare är årets finansnetto påverkat av negativa valutakurs förändringar, -11 MSEK (7 MSEK).

Koncernens investeringar och finansiering

Årets investeringar i anläggningstillgångar uppgick till 158 MSEK (346 MSEK). Investeringarna gällde främst re-investeringar i våra produktionsanläggningar samt markförvärv i anslutning till produktionsanläggningen i Grängesberg.
Likviditeten vid utgången av perioden utgjorde 403 MSEK (270 MSEK).
Soliditeten uppgick till 44 procent (39).
Nettoupplåningen uppgick till 658 MSEK (954 MSEK)

Koncernöversikt fem år (MSEK)

	2016	2015	2014	2013	2012
Intäkter före avdrag för dryckesskatt	4 866	4 676	4 426	4 072	3 958
Intäkter	3 426	3 322	3 264	3 057	2 967
Ebitda	373	474	448	337	260
Rörelseresultat	146	259	257	152	96
Resultat före skatt	121	252	215	107	77
Balansomslutning	3 010	3 166	2 982	2 769	2 599
Soliditet	44%	39%	35%	32%	31%
Medeltal anställda	879	890	893	914	990

Risker och osäkerhetsfaktorer

Räntorisker

Räntor förknippade med koncernens skuldsättning styrs av marknadsräntornas utveckling på den svenska marknaden. En procents räntehöjning påverkar resultatet negativt med 13 MSEK årligen.

Valutarisker

Koncernens intäkter består till största delen av svenska kronor medan en stor del av insatsmaterialen är prissatta i euro. En procents försvagning av sek mot euro skulle påverka resultatet negativt med 7 MSEK årligen.

Kreditrisker

All försäljning sker mot kredit. Risken för kreditförluster bedöms låg bland kunder inom detaljhandeln i Sverige. Risken för kreditförluster bedöms högre inom restaurangsektorn men reduceras genom spridningen på ett stort antal kunder. Alla fordringar bedöms dock individuellt och erforderliga reserveringar görs där fordringarna inte bedöms inflyta inom en rimlig tid.

Likviditets- och kassaflödesrisker

Likviditetsrisker består i att tillgången på finansiering starkt kan begränsas eller att finansiering endast finns tillgänglig till en betydligt högre kostnad än normalt. Koncernens upplåning samt förfallostruktur finns beskriven i not 23.

Miljö och hållbar utveckling

Spendrups arbetar efter de principer för hållbar utveckling som anges i FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Genom Spendrups affärsetiska kod har företaget tagit ett helhetsgrepp kring arbetet med miljö- och hållbarhetsfrågor. Den affärsetiska koden innehåller Spendrups ställningstagande och åtaganden gällande ansvarsfullt beteende på marknaden, på arbetsplatsen, i samhället och för miljön.

Miljöpåverkan

Koncernen bedriver tillståndspliktig verksamhet i enlighet med miljölagstiftningen. Verksamheten påverkar den yttre miljön huvudsakligen genom utsläpp av syreförbrukande ämnen till vatten samt utsläpp av koldioxid till luft. Spendrups klimatpåverkan härstammar främst från direkta utsläpp av koldioxid från bryggeriernas oljepannor samt indirekta från lastbilar för in- och utleveranser av insatsvaror och färdiga produkter.

De senaste två åren har ett arbete pågått som syftar till att minska beroendet av fossila bränslen, i såväl produktionen som i transportledet. Som ett led i detta arbete har Spendrups i Grängesberg investerat i en biobränsleanläggning avsett för förbränning av en organisk restprodukt från öl-framställningen, s.k. drav. Under 2016 har anläggningen drabbats av flera driftsstörningar som haft en negativ inverkan på kapacitetsutnyttjandet. Som ett resultat av detta har vi tvingats använda en högre andel fossilbaserad energi än planerat, vilket lett till en ökning av koldioxidutsläppen per liter dryck. Under senare delen av 2016 har intrimningsproblemen åtgärdats och under 2017 räknar vi med fullt kapacitetsutnyttjande.

Koldioxidutsläppen från kundtransporterna minskade jämfört med 2015, främst som ett resultat av ökad biobränsleanvändning i distributionen.

Nyckeltal för energianvändning och koldioxidutsläpp	2016	2015	2014	2013	2012
Energianvändning i produktionen per liter producerad dryck	0,31 KWh	0,31 KWh	0,27 KWh	0,33 KWh	0,33 KWh
Koldioxidutsläpp från produktion per liter producerad dryck	34,0 gram	29,8, gram	37,2 gram	50,4 gram	48,6 gram
Koldioxidutsläpp från kundleveranser per liter distribuerad dryck	25,0 gram	29,3 gram	27,0 gram	33,9 gram	37,0 gram

Under 2016 ökade vattenanvändningen och avloppsvolymerna per liter dryck, främst på grund av införande av nya diskrutiner i bryggeriet i Grängesberg. Tack vare att biogasreaktorn i Grängesberg fungerat utan större driftstörningar visar nyckeltalen för avloppsbelastningen på fortsatt låga nivåer av utsläpp av syreförbrukande ämnen till vatten (COD och BOD).

Nyckeltal för vattenanvändning och avloppsbelastning	2016	2015	2014	2013	2012
Vattenanvändning per liter producerad dryck	3,49 liter	3,39 liter	3,14 liter	3,47 liter	3,81 liter
Avloppsvolymer per literproducerad dryck	2,42 liter	2,34 liter	2,10 liter	2,30 liter	2,86 liter
COD-utsläpp per liter producerad dryck	1,9 gram	2,1 gram	3,2 gram	5,3 gram	5,5 gram
BOD-utsläpp per liter producerad dryck	0,9 gram	0,9 gram	1,5 gram	3,3 gram	3,1 gram

Avfall och restprodukter

Huvuddelen av Spendrups restprodukter utgörs av drav, en organisk restprodukt från ölframställningen. Det farliga avfall som genereras från bryggeriets produktion består till största delen av förbrukningsvaror, spillolja samt restavfall från laboratorieanalyser. Jäst, geläger, kiselgur samt varmdruv omhändertas på lantbruk som djurfoder och jordförbättringsmedel. Övrigt fast avfall i form av glaskross, trä, papper och plast tas om hand för materialåtervinning och energiutvinning. Under 2016 uppgick den samlade återvinningsgraden av avfall och restprodukter till 98 %.

Miljöledningssystem

Spendrups Bryggeri AB, Spring Wine & Spirits och Hellefors Bryggeri AB är sedan 2012 certifierade enligt den internationella standarden ISO 14001.

Ekologiska produkter

Spendrups har under flera år gjort satsningar på ekologiska produkter och har ett flertal ekologiska viner och öl i sortimentet.

Hållbarhetsredovisning

Spendrupskoncernen publicerar årligen en tredjepartsgranskad hållbarhetsredovisning enligt GRI's riktlinjer. Redovisningen kan laddas ner från www.spendrups.se.

Spendrups Bryggeri AB
556079-6871

Förslag till disposition beträffande bolagets vinst

Enligt Spendrups Bryggeri AB:s balansräkning står följande vinstmedel till bolagsstämmans förfogande:

Från föregående år balanserad vinst	557 273 397,04
Årets resultat	69 421 661,25
Totalt	626 695 058,29

Styrelsen föreslår att:	
Till aktieägare utdelas	20 000 000,00
i ny räkning balanseras	606 695 058,29
	626 695 058,29

Styrelsens yttrande över den föreslagna vinstutdelningen

Styrelsen föreslås bemyndigas att besluta om tidpunkt då utdelningen skall betalas. Styrelsen anser att förslaget är förenligt med försiktighetsregeln i 17 kap. 3 § aktiebolagslagen enligt följande redogörelse. Styrelsens uppfattning är att vinstutdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav verksamhetens art, omfattning och risk ställer på storleken på det egna kapitalet, bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Vad beträffar koncernens och moderbolagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Koncernens resultaträkning (msek)

	Not	Räkenskapsåret 2016	2015
Intäkter före avdrag för dryckesskatt	5	4 865,6	4 675,6
Dryckesskatter		-1 439,3	-1 353,2
Intäkter		**3 426,3**	**3 322,4**
Kostnader för sålda varor		-2 157,2	-2 065,4
Bruttovinst		**1 269,1**	**1 257,0**
Försäljningskostnader		-783,9	-776,1
Administrationskostnader		-220,7	-221,5
Övriga rörelsekostnader		-118,5	0
Rörelseresultat	6,7,8	**146,0**	**259,4**
Finansiella intäkter	9	3,3	10,2
Finansiella kostnader	9	-28,2	-17,6
Finansnetto	9,12	-24,9	-7,4
Resultat före skatt	12	**121,1**	**252,0**
Inkomstskatt	11	-33,5	-53,0
Årets resultat		**87,6**	**199,0**
Hänförligt till moderbolagets aktieägare		87,6	199,0

Koncernens rapport över totalresultatet

	Räkenskapsåret 2016	2015
Årets resultat enligt resultaträkningen	**87,6**	**199,0**
Summa totalresultat	**87,6**	**199,0**
Hänförligt till moderbolagets aktieägare	87,6	199,0

Koncernens balansräkning (msek)

		per 31 december	
	Not	2016	2015
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	13	1 603,1	1 711 ,3
Immateriella tillgångar	14	99,3	133,0
Andelar i andra företag	16	8,2	8,2
Andra långfristiga fordringar	17	100,1	118,8
		1 810,3	1 971,3
Omsättningstillgångar			
Varulager	18	332,7	290,7
Kundfordringar och andra fordringar	17	851,9	890,3
Skattefordringar		11,3	7,7
Likvida medel	19	3,7	6,3
		1 199,6	1 195,0
Summa tillgångar		**3 010,3**	**3 166,3**
EGET KAPITAL			
Kapital och reserver hänförligt till Moderbolagets aktieägare:			
Aktiekapital	20	95,1	95,1
Övrigt tillskjutet kapital		33,9	33,9
Balanserad vinst inklusive Årets resultat		1 191,4	1 103,8
Summa eget kapital		1 320,4	1 232,8
Långfristiga skulder			
Upplåning	22	566,6	853,6
Uppskjutna skatteskulder	23	163,3	149,3
Övriga avsättningar	24	68,7	76,3
		798,6	1 079,2
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder och andra skulder	21	813,7	747,7
Upplåning	22	77,6	106,6
		891,3	854,3
Summa skulder		1 689,9	1 933,5
Summa eget kapital och skulder		**3 010,3**	**3 166,3**

Koncernens förändringar i eget kapital (msek)

	Aktie-kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver för kassaflödes säkringar	Balanserad vinst inkl årets vinst	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2015	**95,1**	**33,9**	**6,4**	**913,2**	**1 048,6**
Årets resultat				199,0	**199,0**
Övrigt totalresultat:					
Kassaflödessäkringar efter skatt			-6,4		-6,4
Transaktioner med ägare					
Lämnat koncernbidrag				-8,4	-8,4
Utgående balans per 31 december 2015	**95,1**	**33,9**	**0,0**	**1 103,8**	**1 232,8**
Ingående balans per 1 januari 2016	**95,1**	**33,9**	**0,0**	**1 103,8**	**1 232,8**
Årets resultat				87,6	**87,6**
Utgående balans per 31 december 2016	**95,1**	**33,9**	**0,0**	**1 191,4**	**1 320,4**

Koncernens kassaflödesanalys (msek)

	Not	Räkenskapsåret 2016	2015
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		146,0	259,4
Ej kassaflödespåverkande poster mm:			
Avskrivningar och utrangeringar	13,14	262,9	214,6
Realförlust försäljning dotterbolag		118,3	0,0
Övriga ej kassaflödespåverkande poster		-7,8	-20,0
		519,4	454,0
Erhållen ränta		3,3	10,2
Erlagd ränta		-25,5	-17,6
Erlagd skatt		-37,3	-34,3
		459,9	412,3
Förändring varulager		-42,0	-26,3
Förändring kundfordringar och andra fordringar		-51,0	0,1
Förändring leverantörsskulder och andra skulder		68,4	49,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**435,3**	**435,1**
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Förvärv i materiella anläggningstillgångar	13	-146,7	-328,4
Försäljning dotterbolag		23,8	0,0
Förvärv i immateriella tillgångar	14	-11,7	-7,2
Förändring långfristig fordran		15,8	-19,9
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-118,8**	**-355,5**
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Förändring av lån		-127,7	-50,2
Förändring av finansiell leasing		-37,3	58,1
Förändring koncernkontokredit		-154,1	-83,7
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-319,1**	**-75,8**
Årets kassaflöde		**-2,6**	**3,8**
Likvida medel vid årets början	19	6,3	2,5
Likvida medel vid årets slut	19	**3,7**	**6,3**

Moderbolagets resultaträkning (msek)

	Not	Räkenskapsåret 2016	2015
Intäkter före avdrag för dryckesskatt	5	4 330,4	3 992,5
Dryckesskatter		-1 309,8	-1 027,3
Intäkter		**3 020,6**	**2 965,2**
Kostnader för sålda varor		-2 008,2	-1 905,1
Bruttovinst		**1 012,4**	**1 060,1**
Försäljningskostnader		-764,1	-768,9
Administrationskostnader		-175,2	-156,7
Rörelseresultat	6,7,8	**73,1**	**134,5**
Finansiella intäkter	9	3,3	10,0
Finansiella kostnader	9	-30,8	-14,9
Finansnetto		**-27,5**	**-4,9**
Resultat efter finansiella poster	12	**45,6**	**129,6**
Bokslutsdispositioner	10	46,4	-10,0
Resultat före skatt		**92,0**	**119,6**
Inkomstskatt	11	-22,6	-24,6
Årets resultat		**69,4**	**95,0**

Moderbolagets rapport över totalresultatet

	Räkenskapsåret 2016	2015
Årets resultat enligt resultaträkningen	**69,4**	**95,0**
Summa totalresultat	**69,4**	**95,0**
Hänförligt till moderbolagets aktieägare	69,4	95,0

Moderbolagets balansräkning (msek)

		per 31 december	
	Not	2016	2015
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	13	1 168,1	1 251,5
Immateriella tillgångar	14	31,2	28,4
Andelar i koncernföretag	15	256,2	247,9
Andelar i andra bolag	16	8,2	8,2
Övriga långfristiga fordringar	17	99,0	118,5
		1 562,7	1 654,5
Omsättningstillgångar			
Varulager	18	243,4	223,8
Kundfordringar och andra fordringar	17	882,6	962,6
Skattefordringar		10,3	7,4
Likvida medel	19	2,8	2,5
		1 139,1	1 196,3
Summa tillgångar		**2 701,8**	**2 850,8**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget Kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital	20	95,1	95,1
Reservfond		27,0	27,0
Fond för utvecklingsutgifter		11,0	0,0
		133,1	122,1
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		557,3	473,3
Årets vinst		69,4	95,0
		626,7	568,3
Summa eget kapital		**759,8**	**690,4**
Obeskattade reserver	25	617,5	570,4
Avsättningar	24	68,7	76,3
Långfristiga skulder			
Upplåning	22	436,2	678,8
Uppskjuten skatt		6,2	6,3
		442,4	**685,1**
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder och andra skulder	21	792,0	783,2
Upplåning	22	21,4	45,4
		813,4	**828,6**
Summa skulder		**1 324,5**	**1 590,0**
Summa eget kapital och skulder		**2 701,8**	**2 850,8**

Moderbolagets förändringar i eget kapital (msek)

	Aktie-kapital	Reserv-fond	Fond för utvecklings utgifter	Balanserad vinst inkl årets vinst	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2015	**95,1**	**27,0**	**0**	**481,7**	**603,8**
Årets resultat				95,0	95,0
Transaktioner med ägare					
Lämnat koncernbidrag				-8,4	-8,4
Utgående balans per 31 december 2015	**95,1**	**27,0**	**0**	**568,3**	**690,4**
Ingående balans per 1 januari 2016	**95,1**	**27,0**	**0**	**568,3**	**690,4**
Årets resultat				69,4	69,4
Avsättning till fond för utvecklingsutgifter			11	-11	0
Utgående balans per 31 december 2016	**95,1**	**27,0**	**11**	**626,7**	**759,8**

Aktiekapitalet består av 1 202 688 A-aktier (röstvärde 10) och 8 309 759 B-aktier (röstvärde 1) med ett kvotvärde av 10 kr. Antalet aktier är oförändrat under 2016 och 2015. Samtliga aktier är till fullo betalda.

Moderbolagets kassaflödesanalys (msek)

	Not	Räkenskapsåret 2016	2015
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		73,1	134,5
Ej kassaflödespåverkande poster mm:			
Avskrivningar och utrangeringar	13,14	179,1	163,3
Övriga ej kassaflödespåverkande poster		-15,0	-0,5
		237,2	297,3
Erhållen ränta		3,3	10,0
Erlagd ränta		-22,8	-14,9
Erlagd skatt		-25,5	-30,9
		192,2	261,5
Förändring varulager		-19,6	-5,2
Förändring kundfordringar och andra fordringar		80,1	-52,3
Förändring leverantörsskulder och andra skulder		9,8	23,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**262,5**	**227,5**
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Förvärv i materiella anläggningstillgångar	13	-114,7	-177,5
Försäljning av materiella anläggninstillgångar		26,4	0,0
Förvärv i immateriella anläggningstillgångar	14	-10,2	-5,7
Placeringar i dotterbolag		-31,1	0,0
Förändring långfristig fordran		15,8	-18,9
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		1,0	0,0
Försäljning dotterbolag		23,8	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-89,0**	**-202,1**
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Förändring av lån		-112,5	-52,5
Koncernbidrag erhållet		99,5	113,4
Koncernbidrag lämnat		-6,1	-1,4
Förändring koncernkontokredit		-154,1	-83,7
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-173,3**	**-24,2**
Årets kassaflöde		**0,3**	**1,2**
Likvida medel vid årets början	19	2,5	1,3
Likvida medel vid årets slut	19	**2,8**	**2,5**

Noter

Belopp i msek om inget annat anges

1. Allmän information

Spendrups Bryggeri AB och dess dotterbolag (sammantaget Koncernen) är verksamt på den svenska bryggeri- och dryckesmarknaden. Moderbolaget är ett aktiebolag registrerat och har säte i Sverige. Adressen till huvudkontoret är Vårby Allé 39, Stockholm.

Moderbolaget är ett helägt dotterbolag till Loka Holding AB.

Styrelsen har den 27 april 2017 godkänt denna årsredovisning och koncernredovisning för offentliggörande.

2. Sammanfattning av viktiga redovisningsprinciper

De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpats när denna års- och koncernredovisning upprättats anges nedan. Dessa principer har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges.

2.1. Grund för rapporternas upprättande

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen, RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner och International Financial Reporting Standards (IFRS) sådana de antagits av EU. Koncernredovisningen har upprättats enligt historiska anskaffningsvärden förutom vad beträffar omvärderingar av finansiella tillgångar som kan säljas samt finansiella tillgångar och skulder (inklusive derivatinstrument) värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen anges i not 4.

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendationer RFR 2 Redovisning för juridiska person. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen skall tillämpa samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag och tillägg som skall göras från IFRS. Skillnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår i not 2.23.

Fraktkostnader på 46 mkr har klassificerats om från Kostnad för såld vara till Försäljningskostnader i jämförelsesiffrorna för att öka jämförbarheten mellan åren i moderbolagets resultaträkning.

2.2 Ändrade redovisningsprinciper

Ingen av de ändringar och tolkningar av befintliga standarder som ska tillämpas från och med räkenskapsåret som började den 1 januari 2016 har någon inverkan på koncernens eller moderföretagets finansiella rapporter.

År 2017 och framåt

Ett antal nya och ändrade IFRS har ännu inte trätt i kraft och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av koncernens och moderföretagets finansiella rapporter. Nedan beskrivs de IFRS som kan komma att påverka koncernens eller moderföretagets finansiella rapporter. Inga av de övriga nya standarder, ändrade standarder eller IFRIC-tolkningar som IASB har publicerat förväntas ha någon påverkan på koncernens eller moderföretagets finansiella rapporter.

IFRS 9 Financial Instruments

IFRS 9 omfattar redovisning av finansiella tillgångar och skulder och ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. I likhet med IAS 39 klassificeras finansiella tillgångar i olika kategorier, varav vissa värderas till upplupet anskaffnings-värde och andra till verkligt värde. IFRS 9 inför andra kategorier än de som finns i IAS 39. IFRS 9 inför också en ny modell för nedskrivningar av finansiella tillgångar. Syftet med den nya modellen är bland annat att kreditförluster ska redovisas tidigare än under IAS 39. För finansiella skulder överensstämmer IFRS 9 i stort med IAS 39. För skulder redovisade till verkligt värde ska dock den del av verkligtvärdeförändringen som är

hänförlig till den egna kreditrisken redovisas i övrigt totalresultat istället för i resultatet, såvida detta inte orsakar inkonsekvens i redovisningen. Ändrade kriterier för säkrings-redovisning kan leda till att fler ekonomiska säkringsstrategier uppfyller kraven för säkringsredovisning enligt IFRS 9 än enligt IAS 39.

IFRS 9 Financial Instruments träder i kraft den 1 januari 2018. Under kommande år kommer en utredning påbörjas för att utreda hur IFRS 9 kommer att påverka de finansiella rapporterna för koncern och moderföretag.

IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers
IFRS 15 ersätter samtliga tidigare utgivna standarder och tolkningar som hanterar intäkter med en samlad modell för intäktsredovisning. Standarden bygger på principen att en intäkt ska redovisas när en utlovad vara eller tjänst överförts till kund, d.v.s. när kunden erhållit kontroll över denna. Detta kan ske över tid eller vid en tidpunkt.
IFRS 15 träder i kraft den 1 januari 2018. En utredning om hur IFRS 15 kommer att påverka de finansiella rapporterna för koncern och moderföretag har påbörjats. Resultatet från den utredningen visar så här långt inte på några väsentliga förändringar vare sig vad det gäller tidpunkt eller belopp för intäktsredovisningen.

IFRS 16 Leases
IFRS 16 ersätter IAS 17 från och med 1 januari 2019. Enligt den nya standarden ska de flesta leasade tillgångar redovisas i balansräkningen. EU har ännu inte angett när de förväntas godkänna standarden. Någon utvärdering av effekterna av standarden har ännu inte påbörjats.

2.3. Koncernredovisning

(a) Dotterbolag
Dotterbolag är alla de företag där Koncernen har rätten att utforma finansiella och operativa strategier på ett sätt som vanligen följer med ett aktieinnehav uppgående till mer än hälften av rösträtterna. Förekomsten och effekten av potentiella rösträtter som för närvarande är möjliga att utnyttja eller konvertera, beaktas vid bedömningen av huruvida Koncernen utövar bestämmande inflytande över ett annat företag.

Dotterbolag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Förvärvsmetoden används för redovisning av Koncernens förvärv av dotterbolag. Anskaffningsvärdet för ett förvärv utgörs av verkligt värde på tillgångar som lämnats som ersättning, emitterade egetkapitalinstrument och uppkomna eller övertagna skulder per överlåtelsedagen. Utgifter som är hänförbara till förvärvet kostnadsförs. Identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder och eventualförpliktelser i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkliga värden på förvärvsdagen, oavsett omfattning på eventuellt minoritetsintresse. Det överskott som utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på Koncernens andel av identifierbara förvärvade tillgångar, skulder och eventualförpliktelser redovisas som goodwill. Om anskaffningsvärdet understiger verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets tillgångar, skulder och eventualförpliktelser redovisas mellanskillnaden direkt i resultaträkningen (not 2.7).

Koncerninterna transaktioner och balansposter samt orealiserade vinster på transaktioner mellan koncernföretag elimineras. Även orealiserade förluster elimineras, men eventuella förluster betraktas som en indikation på att ett nedskrivningsbehov föreligger för den överlåtna tillgången. Redovisningsprinciperna för dotterbolag har i förekommande fall ändrats för att garantera en konsekvent tillämpning av Koncernens principer.

(b) Intresseföretag
Som Intresseföretag är alla de företag där Koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller för aktieinnehav som omfattar mellan 20% och 50% av rösterna. Innehav i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden och värderas inledningsvis till anskaffningsvärde. Koncernens redovisade värde på innehav i intresseföretag inkluderar goodwill som identifieras vid förvärvet, netto efter eventuella nedskrivningar (se not 2.7).

Koncernens andel av resultat som uppkommit i intresseföretaget efter förvärvet redovisas i resultaträkningen och dess andel av förändringar i reserver efter förvärvet redovisas i posten Reserver. När Koncernens andel i ett intresseföretags förluster uppgår till eller överstiger dess innehav i intresseföretaget, inklusive eventuella fordringar utan säkerhet, redovisar Koncernen inte ytterligare förluster, om inte Koncernen har påtagit sig förpliktelser eller gjort betalningar för intresseföretagets räkning.

Orealiserade vinster på transaktioner mellan Koncernen och dess intresseföretag elimineras i förhållande till Koncernens innehav i intresseföretaget. Även orealiserade förluster elimineras, om inte transaktionen utgör ett bevis på att ett nedskrivningsbehov föreligger för den överlåtna tillgången. Redovisningsprinciperna för intresseföretag har i förekommande fall ändrats för att garantera en konsekvent tillämpning av Koncernens principer.

2.4. Rörelsegrensrapportering

Spendrupkoncernens verksamhet styrs och rapporteras per rörelsegren. Spendrups rörelsegrenar utgörs av bryggeriverksamhet samt vinhandel. De två rörelsegrenarna har skilda produkter och differentierad riskbild.
Rörelsegrenen bryggeriverksamhet omfattar tillverkning och försäljning av öl, vatten, läsk och cider. Rörelsegrenen vinhandel utgörs av import och försäljning av vin och sprit.

2.5. Omräkning av utländsk valuta

(a) Funktionell valuta och rapportvaluta

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i Koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksamt (funktionell valuta). I koncernredovisningen används svenska kronor (SEK) som rapportvaluta. Svenska kronor (SEK) är även Moderbolagets funktionella valuta och rapportvaluta.

(b) Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen.
Valutakursvinster och förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i resultaträkningen. Undantag är då transaktionerna utgör säkringar som uppfyller villkoren för säkringsredovisning av kassaflöden, då vinster/förluster redovisas i övrigt total resultat.

2.6. Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. I anskaffningsvärdet kan också ingå överföringar från övrigt totalresultat av vinster/förluster från kassaflödessäkringar, som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, avseende inköp i utländsk valuta av materiella anläggningstillgångar.

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma Koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Redovisat värde för den ersatta delen tas bort från balansräkningen. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Inga avskrivningar görs på mark. Avskrivningar på andra tillgångar, för att fördela deras anskaffningsvärde eller omvärderat belopp ner till det beräknade restvärdet över den beräknade nyttjandeperioden, görs linjärt enligt följande:

– byggnader	25-33 år
– markanläggningar	25 år
– nedlagda kostnader på annans fastighet	3-25 år
– tankar och brygghusutrustningar	20 år
– maskiner och andra tekniska anläggningar	5-10 år
– distributionsbilar	7 år
– restaurangutrustning	3-10 år
– IT-utrustning	3-5 år
– inventarier, verktyg och installationer	3-10 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod prövas varje balansdag och justeras vid behov.
En tillgångs redovisade värde skrivs omgående ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde (not 2.7).

Vinster och förluster vid avyttring fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkten och det redovisade värdet och redovisas i Andra vinster/förluster – netto i resultaträkningen. När omvärderade tillgångar säljs, överförs de belopp som ingår i Reserver till balanserade vinstmedel.

2.7. Immateriella tillgångar

(a) Goodwill

Goodwill utgörs av det belopp varmed anskaffningsvärdet överstiger det verkliga värdet på Koncernens andel av det förvärvade dotterbolagets/intresseföretagets identifierbara nettotillgångar vid förvärvstillfället. Goodwill på förvärv av dotterföretag redovisas som

immateriella tillgångar. Goodwill på förvärv av intresseföretag ingår i värdet på innehav i intresseföretag och prövas med avseende på eventuellt nedskrivningsbehov som en del av värdet på det totala innehavet. Goodwill som redovisas separat prövas årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. Nedskrivningar av goodwill återförs inte. Vinst eller förlust vid avyttring av en enhet inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som avser den avyttrade enheten.

Goodwill fördelas på kassagenererande enheter vid prövning av eventuellt nedskrivningsbehov. Fördelningen görs på de kassagenererande enheter eller grupper av kassagenererande enheter som förväntas bli gynnade av det rörelseförvärv som gett upphov till goodwillposten.

(b) Varumärken och licenser
Förvärvade varumärken och licenser redovisas till anskaffningsvärde. Varumärken och licenser har en obestämbar livslängd och redovisas till anskaffningsvärde. Prövning sker årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar.

(c) Programvara
Förvärvade programvarulicenser aktiveras på basis av de utgifter som uppstått då den aktuella programvaran förvärvats och satts i drift. Dessa aktiverade utgifter skrivs av under den bedömda nyttjandeperioden (5-7 år).

Utgifter för utveckling eller underhåll av programvara kostnadsförs när de uppstår. Utgifter som är direkt förknippade med utveckling av identifierbara och unika programvaruprodukter som kontrolleras av Koncernen och som har sannolika ekonomiska fördelar under mer än ett år och som överstiger kostnaderna, redovisas som immateriella tillgångar. I kostnaderna ingår de kostnader för anställda som uppkommit genom utvecklingen av programvaruprodukter och en skälig andel av indirekta kostnader.
Utvecklingskostnader för programvara som redovisas som tillgång skrivs av under sin bedömda nyttjandeperiod (5-7 år).

2.8. Nedskrivningar av icke-finansiella tillgångar
Tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod skrivs inte av utan prövas årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdenedgång närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde minskat med försäljningskostnader och dess nyttjandevärde. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). För tillgångar, andra än finansiella tillgångar och goodwill, som tidigare har skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

2.9. Finansiella tillgångar
Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar i följande kategorier: finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen samt lånefordringar och kundfordringar. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången förvärvades. Ledningen fastställer klassificeringen av de finansiella tillgångarna vid det första redovisningstillfället och omprövar detta beslut vid varje rapporteringstillfälle.

(a) Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen är finansiella tillgångar som innehas för handel. En finansiell tillgång klassificeras i denna kategori om den förvärvas huvudsakligen i syfte att säljas inom kort.
Derivat klassificeras som att de innehas för handel om de inte är identifierade som säkringar. Tillgångar i denna kategori klassificeras som omsättningstillgångar.

(b) Lånefordringar och kundfordringar
Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. De ingår i omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Lånefordringar och kundfordringar klassificeras som Kundfordringar och andra fordringar i balansräkningen (not 18).

2.10. Derivatinstrument och säkringsåtgärder
Derivatinstrument redovisas i balansräkningen på kontraktsdagen och värderas till verkligt värde, både initialt och vid efterföljande omvärderingar. Metoden för att redovisa den vinst eller förlust som uppkommer vid omvärdering beror på om derivatet identifierats som ett säkringsinstrument, och, om så är fallet, karaktären hos den post som säkrats. Koncernen identifierar vissa derivat som antingen:
(a) säkring av verkligt värde avseende en redovisad skuld (verkligt värde-säkring),

(b) säkring av en särskild risk som är kopplad till en redovisad skuld eller en mycket sannolik prognostiserad transaktion (kassaflödessäkring)

Då transaktionen ingås, dokumenterar Koncernen förhållandet mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten, liksom även koncernens mål för riskhanteringen och riskhanteringsstrategin avseende säkringen. Koncernen dokumenterar också sin bedömning, både när säkringen ingås och fortlöpande, av huruvida de derivatinstrument som används i säkringstransaktioner är effektiva när det gäller att motverka förändringar i verkligt värde eller kassaflöden som är hänförliga till de säkrade posterna.

Upplysning om verkligt värde för olika derivatinstrument som används för säkringssyften återfinns i not 17. Förändringar i säkringsreserven i övrigt totalresultat framgår av not 17. Hela det verkliga värdet på ett derivat som utgör säkringsinstrument klassificeras som anläggningstillgång eller långfristig skuld när den säkrade postens återstående löptid är längre än 12 månader, och som omsättningstillgång eller kortfristig skuld när den säkrade postens återstående löptid understiger 12 månader. Derivatinstrument som innehas för handel klassificeras alltid som omsättningstillgångar eller kortfristiga skulder.

(a) **Säkring av verkligt värde**

Förändringar i verkligt värde på ett derivat som formellt identifierats för säkring av verkligt värde, och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i resultaträkningen tillsammans med förändringar i verkligt värde, hänförliga till den säkrade risken, på den säkrade tillgången eller skulden. Koncernen tillämpar endast säkring av verkligt värde avseende upplåning med fast ränta. Den vinst eller förlust som hänför sig till den effektiva delen av en ränteswap som säkrar upplåning med fast ränta, redovisas i posten Finansiella kostnader i resultaträkningen. Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas i resultaträkningens post Andra vinster/förluster – netto. Förändringar i verkligt värde avseende säkrad upplåning med fast ränta, som är hänförliga till den säkrade ränterisken, redovisas i resultaträkningen som Finansiella kostnader.

Om en säkring inte längre uppfyller kriterierna för säkringsredovisning kommer justeringen av det redovisade värdet för en säkrad post för vilken effektivräntemetoden används, att periodiseras i resultaträkningen över den återstående löptiden.

(b) **Kassaflödessäkring**

Den effektiva delen av förändringar i verkligt värde på ett derivatinstrument som identifieras som kassaflödessäkring och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i övrigt totalresultat. Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas omedelbart i resultaträkningen i posten Andra vinster/förluster – netto.

Ackumulerade belopp i övrigt totalresultat återförs till resultaträkningen i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet (t.ex. när den prognostiserade försäljningen som är säkrad äger rum). Den vinst eller förlust som hänför sig till den effektiva delen av en ränteswap som säkrar upplåning med rörlig ränta, redovisas i resultaträkningens post Finansiella kostnader. Den vinst eller förlust som hänför sig till den effektiva delen av valutaterminskontrakt som säkrar exportförsäljning, redovisas i posten Försäljningsintäkter i resultaträkningen. Om en säkring av en prognostiserad transaktion därefter leder till redovisning av en icke-finansiell tillgång (t.ex. varulager eller anläggningstillgångar), överförs de vinster och förluster som tidigare har redovisats i övrigt total resultat från övrigt total resultat och inkluderas i det första anskaffningsvärdet för tillgången. Dessa tillgångsförda belopp kommer senare att redovisas i Kostnader för sålda varor när det gäller varulager eller i avskrivningar när det gäller anläggningstillgångar.

När ett säkringsinstrument förfaller eller säljs eller när säkringen inte längre uppfyller kriterierna för säkringsredovisning och ackumulerade vinster eller förluster avseende säkringen finns i övrigt totalresultat, kvarstår dessa vinster/förluster i övrigt totalresultat och resultatförs samtidigt som den prognostiserade transaktioner slutligen redovisas i resultaträkningen. När en prognostiserad transaktion inte längre förväntas ske, överförs den ackumulerade vinst eller förlust som redovisats i övrigt totalresultat omedelbart till resultaträkningens post Andra vinster/förluster – netto.

Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad (t.ex. finansiella tillgångar som innehas för handel och finansiella tillgångar som kan säljas) baseras på noterade marknadspriser på balansdagen. Det noterade marknadspriset som används för Koncernens finansiella tillgångar, är den aktuella köpkursen.

Redovisat värde, efter eventuella nedskrivningar, för kundfordringar och leverantörsskulder förutsätts motsvara deras verkliga värden, eftersom dessa poster är kortfristiga till sin natur.

2.11. Varulager

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in, först ut -metoden (FIFU). Anskaffningsvärdet för färdiga varor och pågående arbeten består av råmaterial, direkt lön, andra direkta kostnader och hänförbara indirekta tillverkningskostnader (baserade på normal tillverkningskapacitet). Lånekostnader ingår inte. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader. I varukostnader ingår överföringar från övrigt totalresultat av eventuella vinster/förluster från kassaflödessäkringar som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, hänförliga till inköp av råmaterial.

2.12. Kundfordringar

Kundfordringar diskonteras ej enligt effektivräntemetoden då löptiden är kort.
En reservering för värdeminskning av kundfordringar görs när det finns objektiva bevis för att Koncernen inte kommer att kunna erhålla alla belopp som är förfallna enligt fordringarnas ursprungliga villkor. Väsentliga finansiella svårigheter hos gäldenären, sannolikhet för att gäldenären kommer att gå i konkurs eller genomgå finansiell rekonstruktion och uteblivna eller försenade betalningar betraktas som indikatorer på att ett nedskrivningsbehov av en kundfordran kan föreligga. Tillgångens redovisade värde minskas genom användning av ett värdeminskningskonto och förlusten redovisas i resultaträkningen i posten Försäljningskostnader. När en kundfordran inte kan drivas in, skrivs den bort mot värdeminskningskontot för kundfordringar. Återvinning av belopp som tidigare har skrivits bort krediteras Försäljningskostnader i resultaträkningen.

2.13. Likvida medel

I likvida medel ingår kassa, banktillgodohavanden och övriga kortfristiga placeringar med en ursprunglig löptid uppgående till högst tre månader och är endast utsatta för en obetydlig risk för värdenedgång.

2.14. Aktiekapital

Stamaktier klassificeras som eget kapital.

2.15. Leverantörsskulder

Leverantörsskulder diskonteras ej enligt effektivräntemetoden då löptiden är kort.

2.16. Upplåning

Upplåning redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Upplåning redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan erhållet belopp (netto efter transaktionskostnader) och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden, med tillämpning av effektivräntemetoden.

Upplåning klassificeras som kortfristiga skulder om inte Koncernen har en ovillkorlig rätt att skjuta upp betalning av skulden i åtminstone 12 månader efter balansdagen.

2.17. Uppskjuten inkomstskatt

Uppskjuten skatt redovisas i sin helhet, enligt balansräkningsmetoden, på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och dessas redovisade värden i koncernredovisningen. Den uppskjutna skatten redovisas emellertid inte om den uppstår till följd av en transaktion som utgör den första redovisningen av en tillgång eller skuld som inte är ett rörelseförvärv och som, vid tidpunkten för transaktionen, varken påverkar redovisat eller skattemässigt resultat. Uppskjuten inkomstskatt beräknas med tillämpning av skattesatser (och -lagar) som har beslutats eller aviserats per balansdagen och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiseras eller den uppskjutna skatteskulden regleras.

Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka de temporära skillnaderna kan utnyttjas.

Uppskjuten skatt beräknas på temporära skillnader som uppkommer på andelar i dotterföretag och intresseföretag, förutom där tidpunkten för återföring av den temporära skillnaden kan styras av Koncernen och det är sannolikt att den temporära skillnaden inte kommer att återföras inom överskådlig framtid.

2.18. Ersättningar till anställda

(a) Pensionsförpliktelser

För avgiftsbestämda pensionsplaner betalar Koncernen avgifter till offentligt eller privat administrerade pensionsförsäkringsplaner på obligatorisk, avtalsenlig eller frivillig basis. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna

redovisas som personalkostnader när de förfaller till betalning. Förutbetalda avgifter redovisas som en tillgång i den utsträckning som kontant återbetalning eller minskning av framtida betalningar kan komma Koncernen tillgodo.

(b) Ersättningar vid uppsägning

Ersättningar vid uppsägning utgår när en anställds anställning sagts upp av Koncernen före normal pensionstidpunkt eller då en anställd accepterar frivillig avgång i utbyte mot sådana ersättningar. Koncernen redovisar avgångsvederlag när den bevisligen är förpliktad endera att säga upp anställda enligt en detaljerad formell plan utan möjlighet till återkallande, eller att lämna ersättningar vid uppsägning som resultat av ett erbjudande som gjorts för att uppmuntra till frivillig avgång.

2.19. Avsättningar

Avsättningar avser avsättning för pantskuld. Pantskuld avser åtaganden för eventuell framtida inlösen av backar, bretten, fat och flaskor. Pantskulden beräknas som åtagandet för framtida inlösen, minskat med värdet av backar, bretten, fat och flaskor i lager.

2.20. Intäktsredovisning

Intäkter innefattar det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas för sålda varor och tjänster i Koncernens löpande verksamhet. Intäkter redovisas exklusive mervärdesskatt, returer och rabatter samt efter eliminering av koncerninterna försäljning.

Koncernen redovisar en intäkt när dess belopp kan mätas på ett tillförlitligt sätt, det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att tillfalla företaget och särskilda kriterier har uppfyllts för var och en av Koncernens verksamheter såsom beskrivs nedan. Intäktsbeloppet anses inte kunna mätas på ett tillförlitligt sätt förrän alla förpliktelser avseende försäljningen har uppfyllts eller förfallit. Koncernen grundar sina bedömningar på historiska utfall och beaktar därvid typ av kund, typ av transaktion och speciella omständigheter i varje enskilt fall.
Ränteintäkter intäktsredovisas fördelat över löptiden med tillämpning av effektivräntemetoden.
Utdelningsintäkter redovisas när rätten att erhålla betalning har fastställts.

2.21. Leasing

a) Operationell leasing

Leasing där en väsentlig del av riskerna och fördelarna med ägande behålls av leasegivaren klassificeras som operationell leasing. Betalningar som görs under leasingtiden (efter avdrag för eventuella incitament från leasegivaren) kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

b) Finansiell leasing

Koncernen leasar vissa anläggningstillgångar. Leasing av anläggningstillgångar, där Koncernen i allt väsentligt innehar de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet, klassificeras som finansiell leasing. Vid leasingperiodens början redovisas finansiell leasing i balansräkningen till det lägre av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna.

Varje leasingbetalning fördelas mellan amortering av skulden och finansiella kostnader för att uppnå en fast räntesats för den redovisade skulden. Motsvarande betalningsförpliktelser, efter avdrag för finansiella kostnader, ingår i balansräkningens poster Övriga kortfristiga skulder och Övriga långfristiga skulder. Räntedelen i de finansiella kostnaderna redovisas i resultaträkningen fördelat över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Anläggningstillgångar som innehas enligt finansiella leasingavtal skrivs av under den kortare perioden av tillgångens nyttjandeperiod och leasingperioden.

2.22. Utdelningar

Utdelning till Moderbolagets aktieägare redovisas som skuld i Koncernens finansiella rapporter i den period då utdelningen godkänns av Moderbolagets aktieägare.

2.23. Principer för kassaflödets upprättande

Kassaflödesanalysen i koncernredovisningen är upprättad enligt den indirekta metoden varvid koncernens kassaflöde redovisas i tre olika verksamheter; löpande verksamheten, investeringsverksamheten samt finansieringsverksamheten

2.24. Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper

De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.
I enlighet med reglerna i RFR 2 Redovisning för juridiska person har bolaget valt att inte tillämpa ÅRL 4 kap 14§a-e som tillåter värdering av vissa finansiella instrument till verkliga värden.

a) Finansiella instrument
Moderbolaget tillämpar ej värderingsreglerna i IAS 39. Vad som i övrigt skrivits om finansiella instrument gäller dock även i moderbolaget. I moderbolaget värderas finansiella anläggningstillgångar till anskaffningsvärde minus eventuell nedskrivning och finansiella omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip.

Derivat och säkringsredovisning
Derivat som ej används för säkring värderas i moderbolaget enligt lägsta värdets princip. Redovisning av derivat som används för säkring styrs av den säkrade posten. Det gör att derivatet behandlas som en off balance post så länge som den säkrade posten ej finns i balansräkningen eller i balansräkningen till anskaffningsvärde. När den säkrade posten redovisas i balansräkningen redovisas derivatet i balansräkningen till verkligt värde.

b) Obeskattade reserver
I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

c) Koncernbidrag
Lämnat koncernbidrag till överordnat moderbolag redovisas över eget kapital. Lämnade koncernbidrag från dotterbolagen till moderbolaget redovisas som bokslutsdisposition.

d) Andelar i koncernföretag
Andelar i dotterbolag redovisas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. Bedömningar görs om bokfört värde motsvarar verkligt värde och det bokförda värdet skrivs ned om värdeminskningen bedöms vara permanent.

e) Leasing
Redovisning av leasing sker i moderbolaget enligt ÅRL och RFR2s rekommendationer (alla leasingavtal redovisas som operationell leasing) I koncernredovisningen enligt IFRS (alla leasingavtal redovisas som operationell leasing eller finansiell leasing beroende av deras karaktär).

3. Finansiell riskhantering

3.1 Finansiella riskfaktorer

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för olika finansiella risker såsom marknadsrisk (omfattande valutarisk, ränterisk i verkligt värde och ränterisk i kassaflödet samt prisrisk på råvaror), kreditrisk, likviditetsrisk samt kapitalrisk. Koncernens övergripande riskhanteringspolicy fokuserar på oförutsägbarheten på de finansiella marknaderna och eftersträvar att minimera potentiella ogynnsamma effekter på Koncernens finansiella resultat. Koncernen använder derivatinstrument för att säkra viss riskexponering. Koncernens övergripande finansiella riskhanteringspolicy syftar till att minimera de finansiella riskerna till en för koncernen rimlig kostnad. Målsättningen är att tillhandahålla en kostnadseffektiv finansiering samt att minimera negativa effekter på koncernens resultat av marknadsfluktuationer.
Koncernens riskhantering sköts centralt av moderbolagets ledning. Koncernen utsätts genom sin verksamhet för olika finansiella marknadsrisker såsom valutarisk, ränterisk, kreditrisk och likviditetsrisk.

a) Marknadsrisk

(i) Valutarisk
Koncernen verkar internationellt och utsätts för valutarisker som uppstår från olika valutaexponeringar, framför allt avseende EUR, AUD och USD. Valutarisk uppstår genom framtida affärstransaktioner samt på redovisade tillgångar och skulder.

Största delen av exportförsäljningen sker i SEK varför valutaexponeringen är mera hänförlig till skulder

Koncernens intäkter består till största delen av svenska kronor medan en stor del av insatsmaterialen är prissatta i euro. En procents försvagning av sek mot euro skulle påverka resultatet negativt med 7 MSEK årligen.

(ii) Ränterisk avseende kassaflöden och verkliga värden
Koncernens ränterisk uppstår genom långfristig upplåning. Upplåning som görs med rörlig ränta utsätter Koncernen för ränterisk avseende kassaflöde. Upplåning som görs med fast ränta utsätter Koncernen för ränterisk avseende verkligt värde. En procents ränteökning skulle påverka resultatet negativt med 13 MSEK årligen.

(iii) Prisrisk råvaror
Koncernens prisrisk på råvaror utgörs främsta av prisfluktuationer på kommalt och aluminium. När ledningen bedömer det lämpligt så tecknas framtida leveranskontrakt på vissa råvaror som dels kan vara volatila i pris men även dels vara svåra att få tag i vid en stor global efterfråga.

b) Kreditrisk
Kreditrisk uppstår genom likvida medel, derivatinstrument och tillgodohavanden hos banker och finansinstitut samt kreditexponeringar gentemot kunder, inklusive utestående fordringar och avtalade transaktioner.
Kreditgivningen är organiserad i en kreditavdelning med en kreditchef, kreditjurister, kredithandläggare samt ett eget inkassobolag. Alla krediter prövas individuellt och ställs mot erbjudna säkerheter. Större krediter beslutas i ett separat kreditråd som består av relevanta personer från bolagets ledning. Kreditavdelningen bevakar kontinuerligt bolagets fordringar och får regelbundet uppdaterade upplysningar om kredittagarnas kreditvärdighet.
Risken för kreditförluster bedöms låg bland kunder inom detaljhandeln i Sverige. Risken för kreditförluster bedöms högre inom restaurangsektorn men reduceras genom spridningen på ett stort antal kunder. Alla fordringar bedöms dock individuellt och erforderliga reserveringar görs där fordringarna inte bedöms inflyta inom en rimlig tid.

c) Likviditetsrisk
Likviditetsrisken består i att koncernen har tillräcklig finansiering via sina bankfaciliteter och egna medel. Koncernens faciliteter är beskrivna i not 23. Beaktande av verksamhetens utveckling och nuvarande investeringsplaner bedöms finansieringen vara tillräcklig.

d) Förvaltat kapital
Koncernens strategi är att hålla en skuldsättningsgrad mellan 30-60%. Koncernen kan hantera kapitalstrukturen genom att förändra utdelningspolicy, återbetala kapital till aktieägarna, utfärda nya aktier eller sälja tillgångar för att minska skulderna.
Skuldsättningsgraden är beskriven nedan

	2016	2015
Total upplåning	644,2	960,2
Avgår likvida medel	-3,7	-6,3
Nettoskuld	640,5	953,9
Totalt eget kapital	1 320,4	1 232,8
Totalt kapital	1 960,6	2 186,7
Skuldsättningsgrad	33%	44%

4. Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

4.1 Viktiga uppskattningar och antaganden för redovisningsändamål

Koncernen gör uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar och antaganden som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår anges i huvuddrag nedan.

a) Värdering av pantskuldPantskuld avser åtaganden för eventuell framtida inlösen av backar, bretten, fat och flaskor. Pantskulden beräknas som åtagandet för framtida inlösen minskat med värdet av backar, bretten, fat och flaskor i lager. Beräknade pantskulder för backar, bretten, fat och flaskor redovisas i särskild post bland avsättningar. Se not 25.
Framtida inlösen uppskattas på basen av bolagets andelar i returnsystemen som administreras av Sveriges Bryggerier.

b) Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill
Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill, i enlighet med den redovisningsprincip som beskrivs i not 2.7.

c) Prövning av nedskrivningsbehovet för de bokförda värdena av dotterbolagsaktier
Test av de bokförda värdena på dotterbolagsaktier görs årligen genom att bedöma det diskonterade värdet av de framtida kassaströmmarna i respektive dotterbolag

d) Prövning av värdet på licenser
Bland immateriella tillgångar finns licenser för uttagsrättigheter, fastställda av vattendomstolen, av vatten från Loka fastigheten. Inget nedskrivningsbehov finns för dessa då vattenuttagsrättigheten är kopplad till fastigheten och bedöms ha ett varaktigt värde.

5. Rörelsegrensinformation

Per 31 december 2015 är koncernen organiserad i två huvudsakliga rörelsegrenar:
(1) Bryggeriverksamhet, samt
(2) Vinhandel.

Rörelsegrenarnas försäljning för räkenskapsåret 2016 framgår nedan:

	Bryggeri-verksamhet	Vinhandel	Ofördelat	Eliminering	Koncernen
Rörelsegrens intäkter efter avdrag för dryckesskatt	**3 150,8**	**517,4**	**6,7**	**-248,3**	**3 426,6**
Försäljning mellan rörelsegrenarna	**-248,3**			**248,3**	**0,0**
Extern nettoförsäljning	**2 902,5**	**517,4**	**6,7**	**0,0**	**3 426,6**

Rörelsegrenarnas försäljning för räkenskapsåret 2015 framgår nedan:

	Bryggeri-verksamhet	Vinhandel	Ofördelat	Eliminering	Koncernen
Rörelsegrens intäkter efter avdrag för dryckesskatt	**3 066,4**	**475,5**	**6,4**	**-225,9**	**3 322,4**
Försäljning mellan rörelsegrenarna	**-225,9**			**225,9**	**0,0**
Extern nettoförsäljning	**2 840,5**	**475,5**	**6,4**	**0,0**	**3 322,4**

6. Kostnader fördelade på kostnadsslag

	2016	2015
Koncernen		
Varukostnader	1 517,6	1 457,6
Kostnader för ersättningar till anställda (not 8)	588,5	543,7
Av- och nedskrivningar (not 13 och not 14)	227,2	208,5
Transportkostnader	198,9	211,7
Övriga kostnader	748,1	641,5
Summa rörelsekostnader	3 280,3	3 063,0

	2016	2015
Moderbolaget		
Varukostnader	1 268,4	1 250,9
Kostnader för ersättningar till anställda (not 8)	551,6	513,1
Av- och nedskrivningar (not 13 och not 14)	176,0	162,5
Transportkostnader	185,7	199,2
Övriga kostnader	765,8	705,0
Summa rörelsekostnader	2 947,5	2 830,7

7. Ersättningar till revisorerna

	2016	2015
Koncernen/ Moderbolaget		
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdrag	1,1	0,7
Övriga uppdrag	0,0	0,1
Totalt	**1,1**	**0,8**

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

8. Ersättningar till anställda

	2016	2015
Koncernen		
Löner	422,7	381,1
Sociala avgifter	165,8	162,6
(Varav pensionskostnader – avgiftsbestämda planer	(39,7)	(34,7)
	588,5	543,7

Moderbolaget		
Löner	398,5	361,5
Sociala avgifter	153,1	151,6
(Varav pensionskostnader · avgiftsbestämda planer	(35,9)	(31,6)
	551,6	513,1

Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader

	2016		2015	
	Löner och andra ersättningar (varav tantiem)	Sociala kostnader (varav pensions-kostnader)	Löner och andra ersättningar (varav tantiem)	Sociala kostnader (varav pensions-kostnader)
Koncernen				
Styrelseledamöter och verkställande direktörer (se not 28)	21,0	8,4	24,6	6,3
	(3,2)	(2,4)	(4,9)	(3,1)
Övriga anställda	401,7	157,4	356,5	156,3
	(18,0)	(37,3)	(11,4)	(31,6)
Koncernen totalt	**422,7**	**165,8**	**381,1**	**162,6**
	(21,2)	**(39,7)**	**(16,3)**	**(34,7)**
Moderbolaget				
Styrelseledamöter och verkställande direktörer (se not 28)	17,2	6,5	15,7	2,2
	(3,2)	(1,7)	(3,5)	(1,2)
Övriga anställda	381,3	146,6	345,8	194,4
	(16,9)	(34,2)	(10,4)	(30,4)
Moderbolaget totalt	**398,5**	**153,1**	**361,5**	**151,6**
	(20,1)	**(35,9)**	**(13,9)**	**(31,6)**

Pensionsåtaganden till anställda

För tjänstemän i Sverige tryggas ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension (alternativt familjepension) genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 3 *Klassificering av ITP-planer som finansieras genom försäkring i Alecta*, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2015 har bolaget inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader vilket medfört att planen inte varit möjlig att redovisa som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen ITP 2 som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid.
Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 procent. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 procent eller överstiger 155 procent ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premiereduktioner. Vid utgången av 2016 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 149 procent (2015: 153 procent)

Medelantal anställda, Sverige	2016			2015		
	Medelantal anställda	Män	Kvinnor	Medelantal anställda	Män	Kvinnor
Koncernen	879	639	240	890	653	237
Moderbolaget	838	613	225	850	630	220

Medeltalet anställda har beräknats utifrån en årsarbetstid på 1 621 timmar

Könsfördelning för styrelseledamöter och övriga ledande befattningshavare	2016			2015		
	Antal på balansdagen	Män	Kvinnor	Antal på balansdagen	Män	Kvinnor
Koncernen (ink dotterföretag) not 28						
Styrelseledamöter	19	14	5	22	16	6
Verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare	26	17	9	26	18	8
Koncernen totalt	45			48		
Moderbolaget	**Antal på balansdagen**	**Män**	**Kvinnor**	**Antal på balansdagen**	**Män**	**Kvinnor**
Styrelseledamöter	10	6	4	10	6	4
Verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare	11	8	3	11	9	2
Moderbolaget totalt	21			21		

Sjukfrånvaro

Koncernen	**2016**	**2015**
Total sjukfrånvaro	5,1%	4,3%
Därav långtidssjukfrånvaro	47,8%	39,3%
Sjukfrånvaro för män	4,2%	3,5%
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,2%	6,0%
Anställda -29 år	4,3%	4,2%
Anställda 30-49 år	5,1%	4,2%
Anställda 50år-	5,9%	4,4%

Moderbolaget	**2016**	**2015**
Total sjukfrånvaro	5,3%	4,4%
Därav långtidssjukfrånvaro	47,7%	39,8%
Sjukfrånvaro för män	4,4%	3,7%
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,5%	6,3%
Anställda -29 år	4,4%	4,2%
Anställda 30-49 år	5,3%	4,5%
Anställda 50år-	6,1%	4,5%

9. Finansiella intäkter och kostnader

	2016	**2015**
Koncernen		
Räntekostnader koncernkontokredit	-7,8	-9,7
Resultat vid avyttringar	-2,7	0,0
Räntekostnader till kreditinstitut	-4,2	-5,7
Räntekostnader avseende finansiell leasing	-2,1	-2,2
Valutakurs förändringar	-11,4	-0,0
Totala finansiella kostnader	**-28,2**	**-17,6**
Valutakurs förändringar	0,0	6,6
Finansiella intäkter – ränteintäkter på kortfristiga banktillgodohavanden	3,3	3,6
Totala finansiella intäkter	**3,3**	**10,2**
Finansiella poster netto	**-24,9**	**-7,4**

Moderbolaget	2016	2015
Nedskrivningar	-5,3	0,0
Resultat vid avyttringar	-2,7	0,0
Räntekostnader till koncernkontokredit	-7,6	-9,6
Räntekostnader till kreditinstitut	-3,8	-5,3
Valutakursförändring	-11,4	-0,0
	-30,8	**-14,9**
Totala finansiella kostnader		
Valutakursförändring	0,0	6,7
Finansiella intäkter -- ränteintäkter på kortfristiga banktillgodohavanden	3,3	3,3
Totala finansiella intäkter	**3,3**	**10,0**
Finansiella poster netto	**-27,5**	**-4,9**

10. Bokslutsdispositioner

	2016	2015
Moderbolaget		
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	-52,1	-95,0
Koncernbidrag netto	93,4	112,0
Förändring av periodiseringsfond	5,1	-27,0
	46,4	-10,0

11. Inkomstskatt

	2016	2015
Koncernen		
Aktuell skatt	-22,9	-27,9
Uppskjuten skatt (not 23)	-10,6	-25,1
	-33,5	-53,0
Moderbolaget		
Aktuell skatt	-22,6	-27,6
Uppskjuten skatt	0,0	3,0
	-22,6	-24,6

Inkomstskatten på Koncernens och moderbolagets resultat före skatt skiljer sig från det teoretiska belopp som skulle ha framkommit vid användning av vägd genomsnittlig skattesats för resultaten i de konsoliderade företagen enligt följande:

	2016	2015
Koncernen		
Resultat före skatt	121,1	252,0
Skatt beräknad med svensk skattesats	-26,6	-55,4
Ej avdragsgilla kostnader	-4,4	-2,4
Övrigt	-2,5	4,8
Skattekostnad	-33,5	-53,0
Effektiv skattesats 28% (21%)		

	2016	2015
Moderbolaget		
Resultat före skatt	92,0	119,6
Skatt beräknad med svensk skattesats	-20,2	-26,3
Ej avdragsgilla kostnader	-2,3	-1,5
Övrigt	0,1	3,2
Skattekostnad	-22,6	-24,6
Effektiv skattesats 25% (21%)		

Vägd genomsnittlig skattesats var 22% (22%)

12. Valutakursdifferenser – netto

Valutakursdifferenser har redovisats i resultaträkningen enligt följande:

	2016	2015
Koncernen		
Kostnad såld vara – netto	2,1	-8,9
Finansnetto	-11,4	6,6
	-9,3	-2,3
Moderbolaget		
Kostnad såld vara – netto	2,1	-7,2
Finansnetto	-11,4	6,7
	-9,3	-0,5

13. Materiella anläggningstillgångar

Koncernen	Byggnader och mark	Nedlagda kostnader annans fastighet	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Summa
Per 1 januari 2015						
Anskaffningsvärde	494,1	223,2	1 434,0	478,4	230,8	2 860,5
Ackumulerade avskrivningar	-71,3	-65,3	-826,3	-318,1	0,0	-1 281,0
Redovisat värde	422,8	157,9	607,7	160,3	230,8	1 579,5
Räkenskapsåret 2015						
Ingående redovisat värde	422,8	157,9	607,7	160,3	230,8	1 579,5
Omklassificering	17,1	44,1	138,7	31,4	-231,8	-0,5
Inköp	46,4	0,0	107,4	67,6	116,8	338,2
Avyttringar och utrangeringar	0,0	-0,2	-4,9	-1,0	0,0	-6,1
Avskrivningar	-17,3	-11,7	-118,5	-52,3	0,0	-199,8
Utgående redovisat värde	469,0	190,1	730,4	206,0	115,8	1 711,3

Per 31 december 2015						
Anskaffningsvärde	557,6	267,1	1 675,2	576,4	115,8	3 192,1
Ackumulerade avskrivningar	-88,6	-77,0	-944,8	-370,4	0,0	-1 480,8
Redovisat värde	469,0	190,1	730,4	206,0	115,8	1 711,3
Räkenskapsåret 2016						
Ingående redovisat värde	469,0	190,1	730,4	206,0	115,8	1711,3
Omklassificering	-49,5	23,9	92,9	22,9	-90,9	-0,8
Inköp	2,0	4,4	14,9	53,0	72,4	146,7
Avyttringar och utrangeringar	-16,5	-15,4	-1,6	-2,2	0,0	-35,7
Avskrivningar	-21,5	-10,9	-122,3	-63,8	0,0	-218,5
Utgående redovisat värde	383,5	192,1	714,3	215,9	97,3	1 603,1
Per 31 december 2016						
Anskaffningsvärde	493,6	280,0	1 781,4	650,1	97,3	3 302,4
Ackumulerade avskrivningar	-110,1	-87,9	-1 067,1	-434,2	0,0	-1 699,3
Redovisat värde	383,5	192,1	714,3	215,9	97,3	1 603,1

Moderbolaget	**Byggnader och mark**	**Nedlagda kostnader annans fastighet**	**Maskiner och andra tekniska anläggningar**	**Inventarier, verktyg och installationer**	**Pågående nyanläggningar**	**Summa**
Per 1 januari 2015						
Anskaffningsvärde	308,8	223,1	1 075,2	444,5	228,7	2 280,3
Ackumulerade avskrivningar	-47,7	-65,3	-650,4	-287,3	0,0	-1 050,7
Redovisat värde	261,1	157,8	424,8	157,2	228,7	1 229,6
Räkenskapsåret 2015						
Ingående redovisat värde	261,1	157,8	424,8	157,2	228,7	1 229,6
Omklassificering	14,5	44,1	138,9	31,6	-229,6	-0,5
Inköp	0,0	0,0	2,7	62,9	111,9	177,5
Avyttringar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	-0,8	0,0	-0,8
Avskrivningar	-10,6	-11,3	-80,8	-51,6	0,0	-154,3
Utgående redovisat värde	265,0	190,6	485,6	199,3	111,0	1 251,5
Per 31 december 2015						
Anskaffningsvärde	323,3	267,2	1 216,8	538,2	111,0	2 456,5
Ackumulerade avskrivningar	-58,3	-76,6	-731,2	-338,9	0,0	-1 205,0
Redovisat värde	265,0	190,6	485,6	199,3	111,0	1 251,5

Räkenskapsåret 2016						
Ingående redovisat värde	265,0	190,6	485,6	199,3	111,0	1 251,5
Omklassificering	0,0	23,1	33,4	22,5	-79,8	-0,8
Inköp	0,3	0,1	0,0	52,6	61,7	114,7
Avyttringar och utrangeringar	-10,3	-14,3	-2,2	-2,7	0,0	-29,5
Avskrivningar	-10,7	-11,5	-83,2	-62,4	0,0	-167,8
Utgående redovisat värde	244,3	188,0	433,6	209,3	92,9	1 168,1
Per 31 december 2016						
Anskaffningsvärde	313,3	276,1	1 248,0	610,6	92,9	2 540,9
Ackumulerade avskrivningar	-69,0	-88,1	-814,4	-401,3	0,0	-1 372,8
Redovisat värde	244,3	188,0	433,6	209,3	92,9	1 168,1

Koncernen
Avskrivningar på 218,5 msek (199,8 msek) ingår i kostnader för sålda varor 157,8 msek (149,7 msek),
i försäljningskostnader 43,2 msek (38,5 msek) och 17,5 msek (11,6 msek) i administrationskostnader.

Moderbolaget
Avskrivningar på 167,8 msek (154,3 msek) ingår i kostnader för sålda varor 120,2msek (111,5 msek),
i försäljningskostnader 41,7 msek (38,4 msek) och 5,9 msek (4,4 msek) i administrationskostnader.
Leasingkostnader uppgående till 54,3 msek (46,3 msek) avseende leasing av maskiner ingår i resultaträkningen.

I posten Maskiner och andra tekniska anläggningar ingår leasingobjekt som Koncernen innehar enligt finansiella leasingavtal med följande belopp:

	2016	**2015**
Anskaffningsvärden – aktiverad finansiell leasing	468,9	454,0
Ackumulerade avskrivningar	-247,3	-209,7
Redovisat värde	221,6	244,3

I posten Inventarier verktyg och installationer ingår leasingobjekt som Koncernen innehar enligt finansiella leasingavtal med följande belopp:

	2016	**2015**
Anskaffningsvärden – aktiverad finansiell leasing	24,8	24,8
Ackumulerade avskrivningar	-24,8	-24,8
Redovisat värde	0,0	0,0

14. Immateriella tillgångar

Koncernen	Goodwill	Varumärken & licenser	Balanserade utgifter för programvaror	Summa
Per 1 januari 2015				
Anskaffningsvärde	42,3	60,2	116,7	219,2
Ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0	-85,2	-85,2
Redovisat värde	42,3	60,2	31,5	134,0
Räkenskapsåret 2015				
Ingående redovisat värde	42,3	60,2	31,5	134,0
Omklassificering	0,0	0,0	0,5	0,5
Inköp	0,0	1,3	5,9	7,2
Avskrivningar 1)	0,0	0,0	-8,7	-8,7
Utgående redovisat värde	42,3	61,5	29,2	133,0
Per 31 december 2015				
Anskaffningsvärde	42,3	61,5	123,1	226,9
Ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0	-93,9	-93,9
Redovisat värde	42,3	61,5	29,2	133,0
Räkenskapsåret 2016				
Ingående redovisat värde	42,3	61,5	29,2	133,0
Omklassificering	15,4	0,0	0,8	16,2
Inköp	0,0	0,0	11,7	11,7
Avyttringar och utrangeringar	0,0	-52,9	0,0	-52,9
Avskrivningar 1)	0,0	0,0	-8,7	-8,7
Utgående redovisat värde	57,7	8,6	33,0	99,3
Per 31 december 2016				
Anskaffningsvärde	57,7	8,6	135,6	201,9
Ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0	-102,6	-102,6
Redovisat värde	57,7	8,6	33,0	99,3

1) I resultaträkningen ingår avskrivningar på 8,7 msek (6,2 msek i administrationskostnader).

Moderbolaget	Balanserade utgifter för programvaror	Summa
Per 1 januari 2015		
Anskaffningsvärde	115,4	115,4
Ackumulerade avskrivningar	-85,0	-85,0
Redovisat värde	30,4	30,4
Räkenskapsåret 2015		
Ingående redovisat värde	30,4	30,4
Omklassificering	0,5	0,5
Inköp	5,7	5,7
Avskrivningar 1)	-8,2	-8,2
	28,4	28,4
Per 31 december 2015		
Anskaffningsvärde	121,4	121,4
Ackumulerade avskrivningar	-92,9	-92,9
Redovisat värde	28,4	28,4
Räkenskapsåret 2016		
Ingående redovisat värde	28,4	28,4
Omklassificering	0,8	0,8
Inköp	10,2	10,2
Avskrivningar 1)	-8,2	-8,2
Utgående redovisat värde	31,2	31,2
Per 31 december 2016		
Anskaffningsvärde	132,4	132,4
Ackumulerade avskrivningar	-101,1	-101,1
Redovisat värde	31,2	31,2

1) I resultaträkningen ingår avskrivningar på 8,2 msek (8,2 msek) i administrationskostnader.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Prövningen av nedskrivningsbehovet av goodwill som i sin helhet utgörs av Hellefors bryggeri, görs årligen i slutet av december. Värdet på den kassagenererande enheten (KGE) Hellefors Bryggeri AB bestäms genom att se på framtida budgeterade kassaflöden samt en förväntad tillväxttakt kommande nio åren. Väsentliga antaganden som använts för beräkning av nyttjandevärden:

Bruttomarginal 1)	7,9%
Tillväxttakt 2)	2,0%
Diskonteringsränta 3)	8,6%

1. Budgeterad bruttomarginal
2. Vägd genomsnittlig tillväxttakt använd för att extrapolera kassaflöden bortom budgetperiod
3. Diskonteringsränta före skatt tillämpad på uppskattade framtida kassaflöden.

Goodwill och varumärken är föremål för årlig nedskrivningsprövning istället för avskrivningar. Vid givna förutsättningar föreligger inget nedskrivningsbehov. Även vid 1% negativ förändring av samtliga parametrar, var för sig, föreligger inget nedskrivningsbehov.

15. Andelar i koncernföretag

Moderbolaget	**2016**	**2015**
Ingående balans	289,5	288,4
Årets anskaffning	13,6	1,1
Försäljning	-	0
	303,1	289,5
Ackumulerade nedskrivningar		
Ingående balans	-41,6	-41,6
Årets förändringar	-5,3	0,0
	-46,9	-41,6
Utgående balans	256,2	247,9

Datterbolag / Org nr / Säte	**Antal andelar**	**Andel i %**	**Bokfört värde**
Spring Wine & Spirits AB, 556019-2055, Stockholm	10 000	100	6,5
Mariestads Bryggeri AB, 556000-5919, Stockholm	420	100	0,4
Gotlands Bryggeri AB, 556467-5055,Stockholm	1 000	100	-
Brutal Brewing AB, 556035-0620, Stockholm	80 000	100	19,5
Brinus AB, 556078-7011, Stockholm	2 000	100	0,3
Loka Medical SPA AB, 556275-8598, Hällefors	5 000	100	46,5
Hellefors Bryggeri AB, 556427-6060, Hällefors	9 000	100	174,8
Kettinki Kaksi AB, 559060-2008, Huddinge	50 000	100	7,1
Svartälsvtorps Förvaltning AB, 556609-4347, Huddinge	1 000	100	1,1
			256,2

16. Andelar i andra företag

Koncernen/moderbolaget

Övriga innehav	Organisationsnr	Säte	Resultat	Andelar %	**2016**	**2015**
SKR Lager 34 KB	969666-0886	Stockholm	0,0	9	8,2	8,2

17. Kundfordringar och andra fordringar

	2016	2015
Koncernen		
Kundfordringar	794,5	805,2
Minus: reservering för osäkra fordringar	-19,8	-18,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	77,2	103,2
Andra långfristiga fordringar	100,1	118,8
	952,0	1 009,1
Minus långfristig del	-100,1	-118,8
Kortfristig del	851,9	890,3
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter:		
Förutbetalda hyror och leasing	23,0	28,9
Förutbetalda marknadsförskott	21,0	21,5
Övrigt	33,2	52,8
	77,2	103,2
Andra långfristiga fordringar:		
Fordran koncernbolag	0	1,1
Övriga fordringar	100,1	117,7
	100,1	118,8

Moderbolaget		
Kundfordringar	755,8	762,6
Minus: reservering för osäkra fordringar	-19,8	-18,1
Koncernkonto	69,7	121,9
Övriga fordringar	0,0	0,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	76,9	96,2
Andra långfristiga fordringar	99,0	118,5
	981,6	1 081,1
Minus långfristig del	-99,0	-118,5
Kortfristig del	882,6	962,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter:		
Förutbetalda hyror och leasing	21,4	24,6
Förutbetalda marknadsförskott	21,0	21,4
Övrigt	34,5	50,2
	76,9	96,2

Andra långfristiga fordringar:		
Fordran koncernföretag	0,0	1,1
Övriga fordringar	99,0	117,3
	99,0	118,4

Det verkliga värdet på kundfordringar och andra fordringar överensstämmer med bokfört värde.

Den effektiva räntan på långfristiga fordringar är 2 % (2%).

All försäljning sker mot kredit. Risken för kreditförluster bedöms låg bland kunder inom detaljhandeln i Sverige. Risken för kreditförluster bedöms högre inom restaurangsektorn men reduceras genom spridningen på ett stort antal kunder. Alla fordringar bedöms dock individuellt och erforderliga reservoringar görs där fordringarna inte bedöms inflyta inom en rimlig tid. Se not 3.1b för riskpolicy angående kreditrisker.

			Förfallna				
	Totalt nettofordran	Ej förfallet	< 30 dagar	30-60 dagar	61-90 dagar	91-120 dagar	>120dagar
2016	774,7	742,0	25,8	2,7	0,5	1,9	1,8
2015	787,1	742,1	35,9	3,4	6,5	2,6	-3,4

18. Varulager

Koncernen	**2016**	**2015**
Råmaterial	67,5	64,4
Produkter i arbete	0,0	1,5
Färdiga varor	271,5	232,4
Inkuransreserv	-6,3	-7,6
	332,7	290,7

Moderbolaget	**2016**	**2015**
Råmaterial	67,5	64,4
Produkter i arbete	0,0	0,1
Färdiga varor	181,7	166,1
Inkuransreserv	-5,8	-6,8
	243,4	223,8

Av varulagret motsvarar 0 (0) mnk värdering till nettoförsäljningsvärde.
Inkuransreserven är individuellt beräknad.

19. Likvida medel

Koncernen	**2016**	**2015**
Kassa och bank	3,7	6,3

I likvida medel i kassaflödesanalysen ingår följande:

Banktillgodohavanden	3,7	6,3

Moderbolaget		
Kassa och bank	2,8	2,5
I likvida medel i kassaflödesanalysen ingår följande:		
Banktillgodohavanden	2,8	2,5

20. Aktiekapital

Specifikation över förändringar i eget kapital återfinns i rapporten Koncernens förändringar i eget kapital och i rapporten Moderbolagets förändringar i eget kapital.
Aktiekapitalet består av 1 202 688 st A-aktier (röstvärde 10) och 8 309 759 st B-aktier (röstvärde 1) med ett kvotvärde på 10 kr. Ingen förändring i antalet aktier och dess fördelning har skett under 2016 och 2015.

21. Leverantörsskulder och andra skulder

Koncernen	**2016**	**2015**
Leverantörsskulder	391,6	330,5
Dryckesskatt	141,8	136,9
Moms	49,7	51,0
Övriga skulder	20,8	21,1
Skuld till koncernbolag	0,0	30,3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	209,8	177,9
	813,7	747,7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter:		
Upplupna sociala avgifter och lönekostnader	100,2	97,7
Övriga poster	109,6	80,2
	209,8	177,9

Moderbolaget		
Leverantörsskulder	324,4	268,4
Dryckesskatt	138,5	102,0
Moms	39,4	32,4
Skuld dotterföretag	74,1	192,3
Övriga skulder	19,4	19,4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	196,2	168,7
	792,0	783,2

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter:		
Upplupna sociala avgifter och lönekostnader	93,5	91,9
Övriga poster	102,7	76,8
	196,2	168,7

22. Upplåning

Koncernen	**2016**	**2015**
Långfristig		
Koncernkontokredit *1)*	382,7	536,8
Övriga skulder till kreditinstitut	85,2	176,4
Skulder avseende finansiell leasing	98,7	140,4
	566,6	853,6
Kortfristig		
Skulder till kreditinstitut	24,2	57,7
Skulder avseende finansiell leasing	53,4	48,9
	77,6	106,6
Summa upplåning	644,2	960,2

1) Beviljat belopp 800 msek (800)

Vid årsskiftet hade koncernens totala upplåning följande förfallostruktur:

	2016	**Ränta 1)**	**2015**	**Ränta 1)**
Inom ett år	77,6	6,9	106,6	13,8
Mellan 1 och 5 år	163,4	17,0	296,1	40,1
Mer än 5 år	403,2	0,8	557,6	2,4
	644,2	24,7	960,2	56,3

1) Konstadsränta ej beräknad på koncernkontokredit mer än 5 år

Finansiell leasing

Leasingskulder är effektivt säkerställda, eftersom rättigheterna till den leasade tillgången återgår till leasegivaren i händelse av utebliven betalning.

Skulder avseende finansiell leasing	Minimum Avgift 2016	Minimum Avgift 2015	Nuvärde av framtida betalningar 2016	Nuvärde av framtida betalningar 2015
Inom 1 år	53,4	49,9	53,9	49,7
Mellan 1 och 5 år	98,7	139,4	96,2	137,4
Mer än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
	151,2	189,3	150,1	187,1

Moderbolaget

Långfristig		
Koncernkontokredit *1)*	382,7	536,8
Övriga skulder till kreditinstitut	53,5	142,0
	436,2	678,8

Kortfristig		
Skulder till kreditinstitut	21,4	45,4
	21,4	45,4
Summa upplåning	457,6	724,2

1) Beviljat belopp 800 msek (800)

Vid årsskiftet hade moderbolagets totala upplåning följande förfallostruktur:

	2016	**Ränta 1)**	**2015**	**Ränta 1)**
Inom 1 år	21,4	4,9	45,4	11,6
Mellan 1 och 5 år	53,5	14,3	142,0	35,7
Mer än 5 år	382,7	0,0	536,8	0,0
	457,6	19,2	724,2	47,3

1) Konstadsränta ej beräknad på koncernkontokredit mer än 5 år

Vägda genomsnittliga effektiva räntesatser på lån uppgick till:

	2016	**2015**
Koncernen		
Långfristiga skulder till kreditinstitut	1,10%	2,05%
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	1,74%	1,84%
Moderbolaget		
Långfristiga skulder till kreditinstitut	1,06%	1,26%
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	2,93%	2,07%

23. Uppskjuten skatt

Koncernen

Uppskjutna skattefordringar och –skulder kvittas när det finns en legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och skatteskulder och när uppskjutna skatter avser samma skattemyndighet. De kvittade beloppen är som följer:

	2016	**2015**
Uppskjutna skatteskulder:		
- uppskjutna skatteskulder som ska betalas efter mer än 12 månader	163,3	149,3
Bruttoförändringen avseende uppskjutna skatter är enligt följande:		
Ingående balans	149,3	124,2
Omklassificeringar	15,4	0
Övriga förändringar	-12,0	0
Redovisning i resultaträkningen (not 11)	10,6	25,1
Utgående Balans	163,3	149,3

Förändring i uppskjutna skattefordringar och –skulder under året, utan hänsyn tagen till kvittningar som gjorts inom samma skatterättsliga jurisdiktion, framgår nedan:

Uppskjutna skatteskulder

	Skattemässiga över-avskrivningar	*Periodiseringsfond*	*Övervärde anläggning*	*Underskotts avdrag*	*Övriga avskrivningar*	*Summa*
Per 1 januari 2015	70,1	33,6	1,0	0,0	19,5	124,2
Redovisat i resultaträkningen	22,5	5,9	0,0	0,0	-3,3	25,1
Per 31 december 2015	92,6	39,5	1,0	0,0	16,2	149,3
Omklassificeringar			15,4			15,4
Övriga förändringar	-6,3		-1,0		-4,7	-12,0
Redovisat i resultaträkningen	11,5	-1,1	-0,3	0,0	0,5	10,6
Per 31 december 2016	97,8	38,4	15,1	0,0	12,0	163,3

24. Övriga avsättningar

Koncernen/ Moderbolaget	**2016**	**2015**
Ingående balans	76,3	86,4
Förändring pantskuld	-7,6	-10,1
Utgående balans	68,7	76,3

25. Obeskattade reserver

Moderbolaget	**2016**	**2015**
Ackumulerade avskrivningar över plan	442,7	390,6
Periodiseringsfond, avsatt vid taxering 2011	-	39,3
Periodiseringsfond, avsatt vid taxering 2012	33,1	33,1
Periodiseringsfond, avsatt vid taxering 2013	6,3	6,3
Periodiseringsfond, avsatt vid taxering 2014	21,2	21,2
Periodiseringsfond, avsatt vid taxering 2015	42,5	42,5
Periodiseringsfond, avsatt vid taxering 2016	37,4	37,4
Periodiseringsfond, avsatt vid taxering 2017	34,3	-
	617,5	570,4

26. Åtaganden operationell leasing

Åtaganden avseende operationell leasing – där ett koncernföretag är leasetagare
Koncernen hyr ett antal lokaler enligt ej uppsägningsbara operationella leasingavtal. Leasingavtalen har olika villkor, indexklausuler och rätt till förlängning.

Koncernen leasar också olika slags maskiner och andra tekniska anläggningar enligt uppsägningsbara operationella leasingavtal.

Framtida sammanlagda minimileaseavgifter för icke-uppsägningsbara operationella leasingavtal är som följer:

Koncernen/moderbolaget	**2016**	**2015**
Inom 1 år	19,4	40,7
Mellan 1 och 5 år	27,1	143,3
Mer än 5 år	13,6	103,8
	60,1	287,8

Leasingkostnader avseende operationella leasingavtal uppgår under året till följande:

Koncernen/ moderbolaget	**2016**	**2015**
Minimi-leasingavgifter	36,5	38,9
	36,5	38,9

27. Transaktioner med närstående

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Något särskilt arvode utgår inte för kommittéarbete. Arbetstagarrepresentanter erhåller inte styrelsearvode. Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Med andra ledande befattningshavare avses de 13 personer (10) som tillsammans med verkställande direktören och vice verkställande direktören utgör koncernledningen.

A) Ersättningar och övriga förmåner	**2016**				
	Grundlön/ Styrelsearvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa
Grundare Jens Spendrup	4,2	2,1	0,1	0,0	6,4
Grundare Ulf Spendrup Brygg	1,9	1,0	0,1	0,0	3,0
Grundare Ulf Spendrup Vin	1,9	1,0	0,0	0,0	2,9
Styrelsens ordförande Mats Lönnqvist	0,6	0,0	0,0	0,0	0,6
Styrelseledamot Åke Modig	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
Styrelseledamot Cecilia Stegö- Chilo	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
Styrelseledamot Patrik Andersson	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
Styrelseledamot Johan Spendrup	1,9	0,0	0,2	0,3	2,4
Styrelseledamot Sara Spendrup	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
Styrelseledamot Anna Spendrup	0,8	0,0	0,1	0,1	1,0
Styrelseledamot Axel Spendrup	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5
Arbetstagarrepresentanter	2,1	0,0	0,0	0,2	2,3
Verkställande direktören Fredrik Spendrup	3,6	1,8	0,2	1,0	6,6
Vice verkställande direktören Gunnar Svensson	3,8	1,4	0,1	0,0	5,3
Andra ledande befattningshavare (15 personer)	17,3	6,2	1,1	5,0	29,6
Summa	**39,8**	**13,5**	**1,9**	**6,6**	**61,8**
Moderbolaget					
Totalt styrelse och VD	9,7	1,8	0,4	1,7	13,6
Andra ledande befattningshavare	26,7	11,6	1,3	4,3	43,9
Summa	**36,4**	**13,4**	**1,7**	**6,0**	**57,5**

A) Ersättningar och övriga förmåner

	2015				
	Grundlön/ Styrelsearvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa
Grundare Jens Spendrup	4,2	2,1	0,1	0,0	6,4
Styrelsens ordförande Mats Lönnqvist	0,6	0,0	0,0	0,0	0,6
Styrelseledamot Åke Modig	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
Styrelseledamot Cecilia Stegö- Chilo	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
Styrelseledamot Patrik Andersson	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
Styrelseledamot Ulf Spendrup	3,8	1,9	0,1	0,0	5,8
Styrelseledamot Sara Spendrup	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
Styrelseledamot Anna Spendrup	0,8	0,0	0,1	0,1	1,0
Styrelseledamot Axel Spendrup	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5
Arbetstagarrepresentanter	1,7	0,0	0,0	0,1	1,8
Verkställande direktören Fredrik Spendrup	3,2	1,6	0,2	1,0	6,0
Vice verkställande direktören Gunnar Svensson	2,8	1,1	0,1	0,8	4,8
Andra ledande befattningshavare (13 personer)	17,0	5,0	1,2	5,0	28,2
Summa	**35,8**	**11,7**	**1,8**	**7,0**	**56,3**
Moderbolaget					
Totalt styrelse och VD	11,8	3,5	0,4	1,2	16,9
Andra ledande befattningshavare	19,9	8,0	1,1	4,7	33,7
Summa	**31,7**	**11,5**	**1,5**	**5,9**	**50,6**

B) Transaktioner med närstående bolag

	2016			
Koncernen	Årets Försäljningar	Årets Inköp	Fordringar per 31.12.2016	Skulder per 31.12.2016
Loka Brunn Kur & Konferens AB	13,2	18,5	0,4	0,5
Bryggeritransport i Bergslagen AB	6,2	263,0	1,5	29,1
Spendrup International AB	0,0	25,5	0,0	50,1
Kettinki AB	0,0	0,5	0,0	0,0
Totalt	19,4	307,4	1,9	79,7

	2015			
	Årets Försäljningar	Årets Inköp	Fordringar per 31.12.2015	Skulder per 31.12.2015
Loka Brunn Kur & Konferens AB	10,1	8,4	0,3	0,9
Bryggeritransport i Bergslagen AB	10,5	215,5	1,4	29,4
Totalt	20,6	223,9	1,7	30,3

	2016			
Moderbolaget	Årets Försäljningar	Årets Inköp	Fordringar per 31.12.2016	Skulder per 31.12.2016
Loka Brunn Kur & Konferens AB	5,2	17,7	0,4	0,5
Bryggeritransport i Bergslagen AB	6,2	262,9	1,5	29,1
Spendrup International AB	0,0	25,5	0,0	50,1
Kettinki AB	0,0	0,5	0,0	0,0
Totalt	11,4	306,6	1,9	79,7

	2015			
	Årets Försäljningar	Årets Inköp	Fordringar per 31.12.2015	Skulder per 31.12.2015
Loka Brunn Kur & Konferens AB	3,8	4,8	0,3	0,9
Bryggeritransport i Bergslagen AB	10,4	215,5	1,4	29,4
Totalt	14,2	220,3	1,7	30,3

De närstående bolagens ägare har delvis samma ägare som Spendrups Bryggeri AB:s indirekta moderbolag. Alla transaktioner med närstående har skett på marknadsmässiga villkor.

28. Ställda säkerheter och eventualförpliktelser

Koncernen	***Not***	**2016**	**2015**	**Ändamål**
Ställda säkerheter				
Företagsinteckningar	23	550,4	550,4	Koncernkontokredit i Danske Bank
Fastighetsinteckningar	23	204,9	204,9	Fastigheter i Loka Medical Spa AB avseende fastighetskredit i Danske Bank. Fastighet i Grängesberg avseende kredit i Nordiska Investerings Banken. I balansräkningen ingår dessa skulder i posten övriga skulder till kreditinstitut.
Övriga ställda säkerheter	16	8,2	8,2	SKR Lager 34 KB som säkerhet för hyreskontrakt i Värby
		763,5	763,5	
Eventualförpliktelser				
Borgensförbindelser		5,4	5,7	Proprieborgen för kunders lån i bank
Övriga garantier		12,4	12,4	Svenska Retur Pet AB
Utländska garantier		0,0	2,2	System Logistics S.p.A
Garantier till myndigheter		4,9	7,3	Punktskattemyndigheten och Tullverket
Hyresgarantier		3,3	6,2	Kunders hyresavtal
		26,0	33,8	

Koncernens åtaganden för borgensförbindelserna och hyresgarantierna är såsom för egen skuld. Erforderliga säkerheter har dock erhållits för att möta åtagandena.

Moderbolaget	*Not*	2016	2015	Ändamål
Ställda säkerheter				
Företagsinteckningar	23	550,0	550,0	Koncernkontokredit i Danske Bank
Fastighetsinteckningar	23	150,0	150,0	Fastighet i Grängesberg avseende kredit i Nordiska Investerings Banken. I balansräkningen ingår dessa skulder i posten övriga skulder till kreditinstitut.
Övriga ställda säkerheter	16	8,2	8,2	SKR Lager 34 KB som säkerhet för hyreskontrakt i Vårby
		708,2	708,2	
Eventualförpliktelser				
Borgensförbindelser		5,4	5,7	Proprieborgen för kunders lån i bank
Övriga garantier		12,4	12,4	Svenska Retur Pet AB
Utländska garantier		0,0	2,2	Systems Logistics S.p.A
Garantier till myndigheter		3,0	3,0	Punktskattemyndighet och Tullverk
Hyresgarantier		3,4	6,2	Kunders hyresavtal
		24,2	29,5	

Moderbolaget har ingått obegränsat borgensåtagande för dotterbolagen Spring Wine and Spirits AB och Loka Medical SPA AB. För dotterbolaget Brinus AB finns ett borgensåtagande på 10 miljoner.
Moderbolagets åtaganden för borgensförbindelserna och hyresgarantierna är såsom för egen skuld. Erforderliga säkerheter har dock erhållits för att möta åtagandena.

29. Övriga upplysningar finansiella instrument

Koncernen 2016

	Redovisat värde per 2016-12-31	Varav inom tillämpnings-området för IFRS 7	Kategori enligt IAS 39	Verkligt värde	Varav fastställt direkt genom officiella noteringar på en aktiv marknad	Varav fastställt indirekt genom härledning av officiella noteringar på en aktiv marknad
Tillgångar						
Andra långfristiga fordringar	2,2	2,2	B	2,2	-	2,2
Kundfordringar och andra fordringar	851,9	851,9	B	851,9	-	851,9
Likvida medel	3,4	3,4	B	3,4	3,4	-
Summa	857,5	857,5		857,5	3,4	854,1
Skulder						
Upplåning	644,2	644,2		644,2	-	644,2
Koncernkontokredit	382,7	382,7	C	382,7	-	382,7
Övriga skulder till kreditinstitut	109,4	109,4	C	109,4	-	109,4
Finansiella leasing skulder	152,1	152,1	C	152,1	-	152,1
Leverantörsskulder och andra skulder	813,4	813,4	C	813,4	-	813,4
Derivatinstrument	0,0	0,0		0,0	-	0,0
Summa	1 457,6	1 457,6		1 457,6	0,0	1 457,6

A= Finansiella tillgångar som kan säljas

B= Lånefordringar och kundfordringar

C= Övriga finansiella skulder

IFRS 13 Värdering till verkligt värde innehåller en värderingshierarki avseende indata till värderingarna. Denna värderingshierarki indelas i tre nivåer, som överensstämmer med de nivåer som introducerades i IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar. De tre nivåerna utgörs av:

Nivå 1: Noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder som företaget har tillgång till vid värderingstidpunkten.

Nivå 2: Andra indata än de noterade priser som ingår i Nivå 1, vilka direkt eller indirekt är observerbara för tillgången eller skulden. Det kan även avse andra indata än noterade priser som är observerbara för tillgången eller skulden såsom räntenivåer, avkastningskurvor, volatilitet och multiplar.

Nivå 3: Icke observerbara indata för tillgången eller skulden. På denna nivå ska beaktas antaganden som marknadsaktörer skulle använda sig av vid prissättningen av tillgången eller skulden, inkluderat riskantaganden.

Värderingsmetodik

Verkligt värde för upplåning baseras på framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta, diskonterat till aktuell marknadsränta på balansdagen. Derivat värderas till verkligt värde genom användning av aktuella marknadspriser på valutor och räntor på balansdagen (nivå 2).

Koncernen 2015

	Redovisat värde per 2015-12-31	Varav inom tillämpnings-området för IFRS 7	Kategori enligt IAS 39	Verkligt värde	Varav fastställt direkt genom officiella noteringar på en aktiv marknad	Varav fastställt indirekt genom härledning av officiella noteringar på en aktiv marknad
Tillgångar						
Andra långfristiga fordringar	6,2	6,2	B	6,2	-	6,2
Kundfordringar och andra fordringar	890,3	890,3	B	890,3	-	890,3
Likvida medel	6,3	6,3	B	6,3	6,3	-
Summa	902,8	902,8		902,8	6,3	896,5
Skulder						
Upplåning	960,2	960,2		960,2	-	960,2
Koncernkontokredit	536,9	536,9	C	536,9	-	536,9
Övriga skulder till kreditinstitut	234,2	234,2	C	234,2	-	234,2
Finansiella leasing skulder	189,2	189,2	C	189,2	-	189,2
Leverantörsskulder och andra skulder	747,7	747,7	C	747,7	-	747,7
Derivatinstrument	0,0	0,0		0,0	-	0,0
Summa	1 708,0	1 708,0		1 708,0	0,0	1 708,0

A= Finansiella tillgångar som kan säljas

B= Lånefordringar och kundfordringar

C= Övriga finansiella skulder

D= Derivat avseende kassaflödessäkringar

30. Händelser efter balansdagen

Den 30 september 2016 tecknades ett varumärkeslicensavtal mellan Spendrup Brands AB och Spendrups Bryggeri AB som ger Spendrups Bryggeri AB exklusiv rätt att producera, marknadsföra och sälja produkter vars varumärken ägs av Spendrup Brands AB. Den 1 januari 2017 överlät Spendrups Bryggeri AB detta varumärkeslicensavtal till moderbolaget Loka Holding AB. Samtidigt upprättades ett avtal mellan moderbolaget Loka Holding AB och Spendrups Bryggeri som ger Spendrups Bryggeri fortsatt exklusiv rätt att producera, marknadsföra och sälja produkter vars varumärken ägs av Spendrups Brands AB.

Bryggeritransport i Bergslagen AB (556789-7052) förvärvades den 1 april 2017 av Spendrups Bryggeri AB och är därmed ett helägt dotterbolag till Spendrups Bryggeri AB. Säljare var koncernens moderbolag Loka Holding AB. Den operativa verksamheten inom Bryggeritransport i Bergslagen flyttas i samband med förvärvet över till Spendrups Bryggeri AB och fokus för Bryggeritransport kommer att ligga på försäljning av logistik- och transporttjänster till externa kunder.

31. Förslag till disposition beträffande bolagets vinst

Enligt Spendrups Bryggeri AB:s balansräkning står följande vinstmedel till bolagsstämmans förfogande:

Från föregående år balanserad vinst	557 273 397,04
Årets resultat	69 421 661,25
Totalt	626 695 058,29
Styrelsen föreslår att:	
Till aktieägare utdelas	20 000 000,00
i ny räkning balanseras	606 695 058,29
	626 695 058,29

Spendrups Bryggeri AB
556079-6871

Koncernens resultat- och balansräkningar kommer att föreläggas årsstämman 2017-04-27 för fastställelse.

Undertecknade försäkrar att koncern- och årsredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS, sådana de antagits av EU, respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och företagets ställning och resultat, samt att koncernförvaltningsberättelsen och förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och företagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm 2017-04-27

Mats Lönnqvist
Ordförande

Fredrik Spendrup
Verkställande Direktör

Cecilia Stegö-Chilò
Styrelseledamot

Åke Modig
Styrelseledamot

Johan Spendrup
Styrelseledamot

Patrik Andersson
Styrelseledamot

Anna Spendrup
Styrelseledamot

Axel Spendrup
Styrelseledamot

Sara Spendrup
Styrelseledamot

Johan Fors
Arbetstagarrepresentant Livs

Cecilia Jansson
Arbetstagarrepresentant Unionen

Vår revisionsberättelse har lämnats 2017-05-03
Ernst &Young AB

Björn Ohlsson
Auktoriserad revisor

Building a better working world

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Spendrups Bryggeri AB, org.nr 556079-6871

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Spendrups Bryggeri AB för år 2016.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS såsom de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Spendrups Bryggeri AB för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Building a better working world

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm 2017-05-03

Ernst & Young AB

Björn Ohlsson
Auktoriserad revisor

A member firm of Ernst & Young Global Limited